

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 6.550
Tarih : 21.04.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

22/5/2003 tarih ve 4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. Habip EKSİK
İğdır Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Koronavirüs (COVID-19) virüs salgını ile mücadele kapsamında dünyanın pek çok yerinde olduğu gibi Türkiye’de de esas gündem salgının yayılmasını önlemek; diğer hastalıkların yanı sıra virüs bulaşmış hastalara da gerekli sağlık hizmetini verebilmektir.

Bu kapsamda bir kısım işletmelerin kapatılmasından belli yaş grubunun sokağa çıkmasının önlenmesine, bir kısım kamu hizmetlerinin sınırlandırılmasından mümkün olan hizmetlerin evden çalışma ile sunulmasına kadar pek çok önlem hayata geçirilmektedir. Yine bu kapsamda, kişilerin zorunlu olmadıkça sağlık kuruluşlarına başvurmamaları, sağlık kuruluşlarında acil veya zorunlu sağlık hizmetleri dışında kalan sağlık hizmetlerinin sınırlandırılması ve sağlık emekçilerinin görevlerinden ayrılmalarının yasaklanması gibi önlemler alınmış; bu suretle, sağlık hizmetlerinin salgın hastalıkla mücadele etkinliğini sürdürebilmesi sağlanmaya çalışılmıştır.

Kamu ya da özel sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan hekim ve sağlık emekçileri de, tek bir kişinin dahi hastalanmaması ve hastalananların sağlıklarına kavuşturulabilmesi için yüksek bir sorumluluk bilinci ve büyük özveri ile görev yapmaktadır.

Türkiye’deki bütün kişi ve kurumlar salgın hastalıkla mücadelede sağlık kurumlarının etkinliğinin korunmasına yönelik çaba gösterirken bir kısım özel sağlık kuruluşlarının çalıştırdıkları sağlık emekçilerini üç ay süre ile ücretsiz izne ayırdıkları görülmektedir. Sağlık çalışanlarının kendilerinin ve ailelerinin hastalanması riskini üstlenerek, toplumu salgın hastalık tehlikesinden korumak için canla başla mücadele ettikleri ortadadır.

Bu dönemin yaşamsal gereksinimleri arasında en ön sırada yer alan sağlık hizmetlerinde en küçük bir aksamanın yaşanmaması amacıyla; Sağlık Bakanlığı Kapasite Değerlendirme Komisyonu’nun 27.03.2020 tarihli kararıyla, kamu ve özel bütün sağlık kurum ve kuruluşlarında görevli sağlık çalışanlarının üç ay süreyle görevlerinden ayrılmaları yasaklanmıştır. Bu yasak sebebiyle hiçbir sağlık personeli, çalışmasına engel olan bir sağlık tehlikesi bulunmadığı sürece izin alamamakta, görev yeri değiştirilmemekte, istifa edememekte veya emekliye ayrılamamaktadır. Ayrıca, yine aynı sebeple, sağlık çalışanlarının işten çıkartılması da bu üç ay boyunca kısıtlanmıştır.

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Tarih : 22 Nisan 2020	Esas No: 22829

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİGİ
21 Nisan 2020
Numara:

TBMM GELEN EVRAK
21 Nisan 2020
No: 646718
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

17.04.2020 tarihli Resmi Gazete 'de yayınlanarak yürürlüğe giren **4857 sayılı İş Kanunu'na 7244 sayılı torba Yasa ile eklenen geçici 10'uncu madde ile**, işçi çıkartmak üç ay süreyle (17.07.2020'ye kadar) yasaklanmış, buna karşın işçilerin işveren tarafından bu üç aylık süreyi aşmayacak şekilde ücretsiz izne ayrılacakları belirtilmiştir. İşçinin ücretsiz izne çıkartılmasında muvafakati aranmadığı gibi bu sebeple sözleşmeyi feshetmesi de yasaklanmıştır.

7244 sayılı Yasa, asıl olarak, salgın hastalık sebebiyle kapanan ya da faaliyeti önemli ölçüde azalan işyerlerinin işçi çıkartmalarını önlemeyi amaçlamış; ücretsiz izin düzenlemesiyle de işçilerin işveren üzerindeki ücret yükünü kaldırıp bu durumdaki işçilere işsizlik sigortasından aylık yaklaşık 1200 lira ödeme yapılacağı belirtilmiştir. Emekçiler, kısa çalışma ödeneği veya sözleşmenin feshi halinde işsizlik sigortasından alabilecekleri çok daha yüksek tutarlar yerine asgari ücretin yarısından da az olan bu paraya mahkûm edilmişlerdir.

Ücretsiz izin uygulaması, gelir bakımından çalışan aleyhine yarattığı adaletsizliğinin yanı sıra, sağlık çalışanlarının sağlık hizmetlerinin dışına itilmesine de neden olmaktadır. Sağlık hizmetlerini yürütecek insan gücünün sistemden çıkması, hatta görev yerini değiştirmesi dahi Sağlık Bakanlığı tarafından engellenirken, özel sağlık kuruluşlarında çalışan hekimlerin, 7244 sayılı Yasa'ya dayanılarak *ücretsiz izne* çıkartılmaya başlandığına yönelik çok sayıda şikâyet ilgili meslek kuruluşlarına iletilmekte ve kamuoyuna yansımaktadır.

Salgın hastalıkla mücadele edilen ve her an karşılaşılacak çok ağır tablolara karşı sağlık sistemini bir bütün olarak ayakta tutabilmek için pek çok önlem alınmaya çalışılan şu günlerde sağlık çalışanlarının istekleri dışında sağlık hizmetlerinin dışına çıkarılması kabul edilmemelidir.

Bu durumdaki hekimlerin, özgürce edindikleri bir işle yaşamlarını sağlama hakkını etkili bir biçimde kullanma hakları ihlal edilmektedir. Hekimlerin, kendileri ve ailelerinin geçimlerini sağlayacak bir işte çalışma hakları, işverenlerin çıkarları doğrultusunda, kamu sağlığına da aykırı olarak adaletsiz bir biçimde sınırlandırılmaktadır. Böylesi bir uygulama İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 23. maddesi, Avrupa Sosyal Şartının 1. ve 18. maddeleri ile Anayasanın 13, 48 ve 49. maddelerine aykırıdır.

Ayrıca salt özel sağlık kuruluşlarının bu dönemde "kâr etmediği" gerekçesiyle, sıkıntıya katlanma külfetinin bütünüyle sağlık emekçilerine yüklenmesi de haksız bir tutumdur.

Bu nedenle, özel sağlık kurum ve kuruluşları, sağlık çalışanlarının talebi olmaksızın ücretsiz izne ayırma işlemlerini derhal geri almalı, Sağlık Bakanlığı da kamu sağlığının korunması için aldığı kararlara sahip çıkarak sağlık çalışanlarının ücretsiz izne çıkartılması uygulamalarını önleyecek tedbirleri biran önce uygulamaya koymalıdır. Bu derhal sağlanamadığında, isteği olmaksızın ücretsiz izne ayrılan hekimlerin, talepleri halinde, kamu sağlık kuruluşlarına atanmalarına hızla olanak sağlanmalıdır. Konu, ilgili meslek kuruluşları tarafından(TTB) Sağlık Bakanlığı ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile de paylaşılmış ve gerekli kararları almaları ilgili bakanlıklardan talep edilmiştir.

Bu kanun teklifi ile 16.04.2020 tarihli 7244 sayılı Kanun'un amacına ve Sağlık Bakanlığı kararlarına aykırı olarak özel sağlık kurum ve kuruluşlarındaki sağlık emekçilerinin ücretsiz izne çıkartıldıkları anlaşıldığından, bu durumun önüne geçebilmek, mağduriyetleri ortadan kaldırmak amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 4857 Sayılı İş Kanununda değişiklik yapılarak; 16.04.2020 tarih 7244 sayılı Kanun'un amacına ve Sağlık Bakanlığı kararlarına aykırı olarak özel sağlık kurum ve kuruluşlarındaki sağlık emekçilerinin ücretsiz izne çıkartıldıkları anlaşıldığından, bu durumun önüne geçebilmek amacıyla bu geçici madde teklif edilmiştir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

İŞ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1– 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 11 – (1) Bu Kanunun kapsamında olup olmadığına bakılmaksızın her türlü iş veya hizmet sözleşmesiyle görev yapan sağlık ve yardımcı sağlık personeli, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay süreyle, istekleri dışında işveren tarafından ücretsiz izne ayrılamaz.

(2) 16/4/2020 tarih ve 7244 sayılı Kanuna dayanılarak sağlık ve yardımcı sağlık personelinin ücretsiz izne ayrılması işlemleri geçersizdir. Buna dayanılarak tesis edilmiş diğer işlemler geri alınır; ilgili personel bu süre içinde çalışmış sayılır. Bu personelin ücret ve özlük haklarında herhangi bir kesinti yapılamaz.

(3) Cumhurbaşkanı birinci fıkrada yer alan üç aylık süreyi altı aya kadar uzatmaya yetkilidir.”

MADDE – (2) Bu Kanun 17/4/2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE – (3) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.